

Nr 546

Av herr **Huss**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om socialhjälp, m. m.*

I proposition nr 177 med förslag till lag om socialhjälp m. m., vilken lag föreslås avlösa den nuvarande fattigvårdslagen, framhåller departementschefen (sid. 261), att fattigvård som hjälpform förlorat i relativ omfattning till följd av efter hand införda sociala hjälpformer av annat slag. Man torde kunna utgå från, fortsätter departementschefen, att socialhjälp kommer att få karaktären av en kompletterande hjälpform av — kvantitativt sett — jämförelsevis underordnad betydelse.

I annat sammanhang (sid. 77) uttalar departementschefen som sin uppfattning, att det icke synes föreligga någon anledning att företaga någon ändring i förordningen den 22.9.1950 nr 606 om rätt för kommun att lämna bidrag till kostnad för folktandvård.

Det synes i anslutning till nyssnämnda folktandvårdsförordning vara av vikt att fästa uppmärksamheten på att det finnes en annan vårdform, nämligen vården av kroniskt sjuka i hemmen, i fråga om vilken en kommun bör äga rätt att bidra till kostnaderna utan att dessa skola betraktas som socialhjälp och bli föremål för beslut av socialnämnd. Att denna fråga har betydelse speciellt för stad utom landsting, som är primärkommun för såväl socialhjälp som kronikervård, ligger i sakens natur.

I Malmö stad, där tillgången på vårdplatser på vårdhem för kroniskt sjuka är starkt begränsad liksom i flertalet landsting och städer utom landsting, har hälsovårdsnämnden sedan ett par år tillbaka med stadsfullmäktiges medgivande infört en vårdform, som avser att genom kostnadsfri hjälp åt lindrigare kroniskt sjuka i hemmen minska anspråken på vård inom slutna anstalt. Denna vårdform, som avser sådana sjuka, vilka av tjänsteläkare anses vara i behov därav, omfattar dels viss sjukvård, dels också hemhjälp i en eller annan form, som är nödvändig för den sjukas kvarstannande i hemmet.

Såväl enligt nuvarande fattigvårdslag som enligt bestämmelserna i den nya socialhjälpslagen synes det emellertid vara i hög grad tveksamt, om denna hjälp från hälsovårdsnämndens sida till kroniskt sjuka, bland vilka självfallet förekommer en hög procent åldringar, står i överensstämmelse med föreskriften, att fattigvårdsstyrelsen respektive socialnämnden skall efter behovsprövning avgöra, huruvida vederbörande är i behov av hjälp till erforderlig vård.

Det förhåller sig enligt det anförda otvivelaktigt så, att utvecklingen åtminstone i fråga om kronikervården passerat den ståndpunkt, som intagits i de båda nämnda lagarna och som innebär, att kostnadsfri hjälp icke får lämnas utan prövning av fattigvårdsstyrelse respektive socialnämnd. Om kommun finner det vara för kommunen mindre kostsamt, att kroniskt sjuka personer, vartill även kunna räknas åldringar som på grund av ålderskrämpor ha nedsatt fysisk kapacitet, vårdas i hemmet än i sluten anstalt, trots de bidrag till täckande av en mindre del av kommunens utgift som i senare fallet understundom kan komma i fråga, bör möjlighet stå öppen för kommun att så förfara. Självfallet förutsättes härvid medgivande från den sjukes eller åldringens sida, vilka i regel själva hellre önska få kvarstanna i hemmet, om hjälp och vård där kan lämnas, än att intagas på anstalt. Och därjämte bör kommun, om så finnes lämpligt, kunna uppdraga åt annat kommunalt organ än socialnämnd att avgöra, i vilka fall denna hjälp lämpligen bör utgå. Olägenheter av två huvudmän för kronikervården ha framträtt även i Stockholm.

För att vinna det syfte, för vilket här ovan redogjorts, kunde det synas ligga närmast till hands att genomföra en mindre ändring i den föreslagna socialhjälpslagen 12 eller 14 §. Emellertid torde det särskilt med hänsyn till departementschefens förslag att bibehålla den förut nämnda förordningen om rätt för kommun att lämna bidrag till kostnad för folktandvård vara lämpligare att bestämmelser rörande kronikervård på liknande sätt upptagas i särskild förordning.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta,

att kommun må oaktat bestämmelserna i 12 och 14 §§ i den föreslagna socialhjälpslagen äga rätt lämna bidrag till kostnaderna för vård av kroniskt sjuka i hemmen i huvudsaklig överensstämmelse med vad som nu gäller om kommuns rätt att bidraga till bestridande av kostnaderna för folktandvård, och

att i skrivelse till Kungl. Maj:t göra framställning om att bestämmelser härom utfärdas i särskild förordning.

Stockholm den 18 oktober 1955

Ragnar Huss